

Nro. 47. és 48.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Pénteken December 21-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

B é t s.

Ö Cs. K. Felsege kegyelmesen méltóztatott az
ő Felsege nevét viselő Huszár Regementnél szol-
gáló Gróf Gatterburg József urat a' Mária Theré-
sia katonai Rendjének Ritterét, Cs. K. Camerariusi
méltósággal megajándékozni.

A' Cs. Kir. Alsó Austriai Kormányozószék
ilyen Kerülő Rendelést tétetett közönségessé: — “

„Minthogy az egészséget tárgyazó előre va-
ló vigyázás azt kívánja, hogy a' Török biroda-
lomból — a' melly nevezet alatt a' Duna és Szá-
va vizeken-túl lévő és tulajdonképpen a' Törö-
köktől lakott Ottomannus tartományok értettet-
nek — hozzánk által jövő minden kereskedőknek
és egyéb útasoknak, tsak az alatt a' feltétel alatt

engedtessek-meg a' Cs. K. tartományokba való belépés, ha t. i. vagy a' Konstantzinápolyban lévő Austriai Cs. K. Internuntziusi hivataltól, vagy pedig az azon helyen lakó Cs. K. Consuli hivataltól, a' honnét jó az útas, leszen egésseget-targyazó rendes Bizonyságlevelek: erre nézve mindeneknek tudtok és megintetések végett ezen Felséges Rendelés kihirdettetik. “

Budáról ezeket írják —

Sándor ő Orosz Császári Felsége méltoztatott K. Magyar Helytartószéki Tanácsos 's Cs. K. Kamarás Meltóságos Zsadányi és Török sz. Miklósi *Almásy Antal* Urnak, azon különös érdemeire való tekintetből, mellyeket az ezen esztendőnek közepe' táján Magyar Országban hazájokfelé általútagzott Orosz tengeri katona csoportoknak szállítások által, mint Királyi Biztos szerzett, egy brillántos drága gyűrűt küideni.

A' Budai újságban olvassuk továbbá, hogy a' következő kérdésre, mellyet egy megélemedett és örökös nélkül lévő Gavallér, ez előtt két esztendőkkel tett vala ki, hogy t. i. ő, a' maga 100,000 forintoknál többet érő vagyonját a' közjóra nézve legjobban miként rendelhesse-el? 53 felelő irások jöttek-bé. A' jutalomúl feltett 300 forintokat, mellyeket Györkényi Pyber Benedek úr még egyszer annyival szaporított, a' jutalomkérdést kitett úr, Fő Tisztelendő *Virág Benedek* és *Fehér György* uraknak ítélte, és e' hónapnak 4-dikén által is adatta.

A' mi már most betses életének 24-dik esztendejébe lépett Felséges Aszszonyunk' ditsőségesszületése napját közönséges tisztelet-tétellel inneplették e' hónap' 14-dikén a' Budai fő tem-

plomban. Nagy misét mondott Méltóságos *Alagovich Sándor* Püspök és Gen. Vicarius úr. Jelen voltak az ájtatosságon az ott találtató minden Titkos Tanácsosok, a' F. T. Clerus, Generálisok, egyéb Fő Hivatalok, minden rendű és rangú sokasággal egyetemben.

A' Nagy Váradról érkezett tudósításokból most csak azt jegyezhetjük-meg röviden, hogy a' N. Bihar Vármegyei T. N. Rendek a' múlt hónap' 26-dikán közönséges gyűlést tartván, abban a' maga hazafiui buzgóságáról és munkásságáról esmeretes Vice-Ispány *Kazinczy Dénes* úr, a' maga betegeskedésere nézve, és *Domokos Lőrincz* Fő Notárius úr, hivataljaikat letévén, a' Fő Ispányi hivatal' Administrátora Gróf *Rhédey Lajos* úr ő Nagysága által, a' formális tisztújító gyűlésnek tartatásáig, az elsőnek helyébe a' Vármegyei Törvényes Tábla Assessora *Domokos Jkub* úr Vice-Ispánnnyá, a' második helyébe pedig eddig volt Vice-Notárius *Tokody József* Úr Fő Notárius-sá rendeltettek.

Frantzia Birodalom.

Livornó, Nov. 20-kán. Hivatal szerént való tudósításokat vévén Préfektusunk a'felől, hogy Karthagenában és Malagában pestises és ragadó nyava ya uralkodják, ilyen intézeteket hirdettettki ellene: — “

„Azon személyeken kívül, kik arra vannak rendeltetve, hogy a' partra kihányódó portékákra ügyeljenek, senkinek nem szabad a' tenger partjához közelíteni; nem szabad még a' marhákat is oda botsátani. Azon esetben, hogyha a' szélvész valamely hajót a' part mellé hajtana,

's mint hogy meg lehet, hogy az ilyen hajót valami más hajósok, a' kik a' Spanyol partoknál gyakran megfordúlnak, megvizsgálhatták, tehát az ilyen hajókat a' 20 napi kontumátzia helyetkét annyi alá kell vetni, és az azokon lévő portékákat boretzenek a' gőze által kell megtisztítani. Altaljában mind azok a' hajók, melyek Spanyol Országból, Portugalliából, Gibraltárból, Majorkából, Ivicából, Szárdiniából, Siciiliából, Malthából jönnek, a' Toskánai partokhoz más helyre ki nem köthetnek, hanem tsak Livornóhoz, a' hol a' veszedelemhez mérsékeltetett kontumátzia alá vettetnek. Minthogy a' pestis Spanyol Országban egész a' Frantzia határig Cadequicéig elterjedett: tehát a' Korsikából és az Adgétől fogva Port-vendréig terjedő Frantzia partoktól jövő hajókat is kontumátzia alá kell vetni. A' *Maylándi* Udvari Ujság szerint *Nizzából* ezeket irták: —

„Minthogy a' Marsiliai Orvosi Tanátsnak hivatalszerént való ítélete azt bizonyítja, hogy a' Pestis Karthagenában és Malagában uralkodik; 's minthogy ez az ostor rettenetesen terjed, és már a' Frantzia határ szélig Rosestól nem messze Cadequicéig érkezett rettenetes sebességgel, 's több e' félek: tehát mind ezek a' környülállások igen nagy vigyázást parantsolnak, melyhezképpest meghatározottatott — 1)ször, hogy a' tenger partjain külömbkülömb pontokon számos katonaság és belső tsendességre vigyázó fegyveres nép osztattassék ki vigyázatra, a' melly fegyveres nép éjjelnappal nagy vigyázással legyen. — 2)ször. Mihelyest valamelly hajó a' parthoz talál közelíteni, vagy pedig annak szomszédsá-

gában hajótörést szenved, a' legközelébb álló strázsák azonnal lőjjenek lármát az ágyukkal, és a' lármaszólót függeszszék-ki, ha t. i. nappal történik a' dolog. Ejtzakának idején ezen kétféle jeladásokon kívül a' hegyeken lármatüzek gyújtattatnak, és a' veszedelemhez legközelébb lévő helységeken a' harangok is megvonattatnak. — 3)szor. A' tenger' partjára kivettetett ember vagy barom holttestek, ládák, hordók, ruhadarabok, mint pestises portékák úgy nézettessenek, senki hozzájuk ne nyúljon, és valamit el ne vigyen. A' ki ezen rendeletekhez nem tartja magát szorosán megbüntetik.

Párisban az ágyuk' dörgése jelentette December 1-ső napján azt, hogy a' következő napon a' Napoleon Császár megkoronáztatása' emlékezetének innepe fog tartatni. Déli 12 órakor ő Cs. Felsége a' thronuson ülve fogadta, a' Birodalom Princzeitől, Ministerektől, a' Birodalom' Nagy Tisztjeitől, és a' Császári Udvarnokoktól körülvétettetve lévén, a' Szenátust. Ennek Élölülője Gróf *Garnier*, az itt következő megköszönő Jelentést adta által ő Felségének, azért, hogy ő Felsége, a' Császárné megterhesülése felől jelentést tenni méltoztátott: —“

„Császár! a' Szenátus a' Cs. és K. Felséged' levelének foglalatját legelevenebb megilletődéssel hallotta. A' Frantzia Birodalom bételyesedni szemléli a' maga reménségét, és a' leg nagyobb Monárchát illető isteni végzésnek szünetlenül való bámulása mellett tűnik szemeibe Napoleonnak fényes csillagja, sугáraival azon böltsőt vévén körül, melly a' ditsőség borotsyánkoszorúi és a' virtusok pálmalágai által van körül köttetve.

Hányszor hoztuk-mi már a' leg nagyobb Héros eleibe a' nagy nemzet' hódolását és bámulását! Ma a' haza' atyja' eleibe hozzuk ugyan ezen népnek ohajtásait, a' melly szerentsés a' Felséged szerentséje által, szerentsés önnön maga reménségei által, szerentsés mind azok által az érzékenységek által, mellyeket ő benne az a' Felséges Fejedelemszszony gerjeszt, a' kit ezen nép, magamagaért és Felségedért szeret.“

Azután Követtségi audientziaadások, a' Thuillieria theatromán játék, 's a' Császári nagy szálában társasági gyűlés tartattak. A' városban közönséges világozás volt. Minden theatromok ingyen nyílvá voltak a' nézők előtt. Páris várossa 12 szegény szűzet házosított-ki, minyájo-
kat fegyverrel szolgált vitézekhez, mindeniknek 1200 Frankat adván menyaszszonyi ajándékba.

A' hadi foglyoknak költsönös kitszerítetéseket illető, de már félbeszakadott alkudozásokra nézve ilyen nyilatkozatást adott-ki Decz. 3-dikán a' Monitör: — “

„Ezen hadakozásnak kezdetétől fogva semmi egygyezés tökéletességre nem mehetett a' foglyoknak költsönös kitszerítetéseik eránt. A' mi az emberiségre nézve ilyen fontos munkának megkészlhetését megakadályoztatta, volt a' vélekedéseknek a' következő pontok eránt való külömbözések: — “

„Anglia tsak a' nemzeti Anglusokat akarja hadi foglyoknak esmérni. A' Németeket, Spanyolokat, Portugallusokat, 's a' maga egyéb szövetségeseit, a' kik az ő armádiáinak részeket tették, vagy pedig a' véllek egyesülve lévő seregeknél szolgáltak, és elfogattattak, nem akarja

a' tserének jó vóltában részesíteni. Második pontját teszi a' nehézségnek az a' Capitulátzió, melyet Gen. Walmoden kötött, midőn Hannoverát a' Frantzia seregnek feladta, a' midőn 17 ezer emberekre telt azoknak a' Hannoveránusoknak számok, a' kik mint hadi foglyok úgy nézettek. Anglia ezeket nem akarja hadi foglyoknak megesmérni, holott ezek akkór, katona szóra (parolára) elbotsáttatván, azolta közzülök a' köz katonák és tiszték nagy részint Anglus szolgálót tettek, következésképpen mind a' Capitulátziót mind a' nemzetek' törvényeiket megrontották.

„Ezek a' kérdések már 8 esztendőktől fogva vitattatnak. A' folyó esztendőnek Aprilisében egy Anglus Bíztoz jött által Morlaixbe. A' nehézségeknek elhárítatások végett elkezdődtek az alkudozások, és 8 hónapokig tartottak jó kimenetel nélkül. A' Frantzia Birodalom két fundamentomos feltételeket javasolt: — *Először*, hogy azt kell tselekedni most is, a' mi 1780-ban történt. Akkór mind két rész egyátallyában vissza adott a' másiknak minden hadi foglyokat. A' melyik kevesebbet adhatott vissza, bizonyos summa pénzt fizetett a' másiknak, egyezés szerént. — *Másodszor*, minthogy az elsőt elfogadni nem akarta Anglia, azt javasolta a' Frantzia birodalom, hogy főt főért, embert emberért adjanak vissza, rangjok szerént, akár mi nemzetbéliek, Spanyolok, Portugallusok, akár Németek legyenek. Arra is kész volt a' Frantzia Birodalom, hogy azokat a' 20 ezer Spanyol hadi foglyokat is elfogja botsátani, a' kik a' tserén feljúl nálla maradnak. Nyoltz hónapok teltek-el ezen utól.

só feltétel felett való alkudozásban. Azt tette Anglia, hogy elfogadja ezen feltételt, és azt lehetett gondolni, hogy már vége van az alkudozásnak, midőn azonközben Angliának alkudozásaiból kisugárlottak az ő valóságos célzásai. Atal láttuk, hogy midőn a' feltételt elfogadta, csak tört akart nekünk vetni. Ugy akart tselekedni, hogy elébb csak az Anglusokat tserélje vissza; t. i. vissza akart nekünk annyi Frantziát adni, a' minnyi Anglus nállunk hadi fogságban van, 's azután midőn az idő elkövetkezett volna, hogy a' Spanyolokért, Portugallusokért, és Németekért is Frantziát adjon vissza, fogást keresett volna a' tserének félbeszakasztására, 's azon 20 ezer Frantziákat, a' kik még ekkor Angliában találtattak volna, tovább is ott tartóztatva volna hadi fogságban. Csak egyszer a' nemzetebélieket vissza kaphatta volna, nem gondolt volna Anglia azután a' Spanyolokkal és egyebekkel. Ez a' keletzte igen goromba volt. Anglia réá állott a' közönséges tserének munkába lejendő vételére, azonban fenntartotta magának azt a' módot alattomban, hogy mihelyest egyszer a' Frantzia országban lévő nemzeti Anglusokat Londonban lenni szemlélheti, a' tserét azután azonnal félbe szakaszthassa, minthogy a' Frantziáknál hadi fogságban lévő Spanyolokat nem tartotta volna méltóknak arra, hogy azokért a' még Angliában találtatandó Frantziákat vissza botsássa. Minden egyéb feltételeket helybe hagyott Anglia, főt főért, embert emberért, tisztet tisztért grádits szerént; csak arra nem állott réá, hogy a' tseré, egyszermind történjék; az Anglusokat leg elébb kívánta vissza.

Mihelyest a' Frantzia birodalom ilyen mértéket akart felvétetni, hogy Anglia minden 1000 Anglusért és 2000 Spanyolért, 3000 Frantziát küldjön haza a' fogságból, azonnal elvetették az Anglus alkudozók az álortzát, 's a' többi.

Spanyol Ország.

Gtbraltárban is jelengetni kezdette volt magát ez a' kedvetlen vendég, a' ragadó nyavalya, melyre nézve itt is nagy vigyázással vannak ellene az Anglusok. Néhány katonák, a' kik elkapták a' nyavaját, azon lakosokkal egyetemben, kiknek házaiknál szálláson voltak, a' várból azonnal kivitették. Egy nagy üres helyen a' melly neutrális vidéknek neveztek, sátorok állittattak-fel, és minden szükséges eleséggel és egyéb készületekkel megrakattattak, hogy mind azok, a' kik felől legkissebb gyanú leszen, a' másokkal való legkissebb közösülés nélkül ott lakjanak szoros vigyázat alatt. Néhány katonák és barátok már meghaltak ezen ragadó nyavalyában, wellyet ott közönségesen hideglelésnek neveznek. A' templomoknak és Synagogáknak ajtaik bészárattattak, azért, hogy még ezekben se lehessen módja a' nyavalyának az elragadásra, és terjedésre. Hogy a' katonáknak a' városi néppel való közösülését annyival inkább meg lehessen akadályoztatni, és a' nyavalyának a' katonák közzé való békapását meggátolni, tehát a' város külömbkülömb részei elszakasztattak közfálak által egymástól.

Portugallia.

A' *Párisi Monitör* egész historiáját kiadta a'

napok' sora szerént a' Frantzia armádia' táborozásának az ólta, hogy az, a' Spanyol határokról a' Portugalliai határokra bélépett, a' melly azoknak kedvekért, a' kik olvasni kívánják, egy dióhajba szoritva itt következik: —“

„ *Almeida* mellől Sept. 15-dikén indúlt-meg a' Fr. armádia a' Portugalliába való bényomulásra. Almeidának elesése után az Anglus armádia az Alva vize megett lévő megtámadhatatlan tanyában szállott-meg. A' miéinknek a' Mondégó volgyébe való bényomulások arra indította az Anglusokat, hogy ezen víznek bal partját elfoglalják. Az Eszlingi Hertzeg ugyan ezen víznek jobb partján folytatta útját Coimbra felé. Sept. 21-dikén ezen víznek bal partján már öszszetsatolta volt armádiájának három Osztályait Viseu körül, de nem folytathatta útját, mivel az ostromágyuk után kéntelenítettett várakozni. Az Anglusok használták az alkalmatosságot; az alatt míg a' miéink várakoztak, a' Mondégó jobb partjára által jöttek, és a' Busacó hegyeit, mellyek Coimbrát fedezik, elfoglalták, tsak Generális Hillt hagyván a' Murcella hídjánál hátra. Sept. 24-dikén az Anglus hátuljáró tsapatra találván seregeink, 110 embert elfogtak belőlle; 26-dikban a' Busacó hegyeinek recognoscírozásában foglalatoskodott fő vezérünk. Ezen hegyek 100 és 200 ölnyi magasságú gránit-kőből álló bértek, mellyeknek teteik fegyveresekkel voltak megrakva; 26 ezer Anglus és 30 ezer Portugalus állott rajta. Fő vezérünk arra határozván magát, hogy az ellenségnek ezen kemény tanyáját megkerülje, néki arra hat napok kívántattak. A' nagy próba szerentsésen ütött-ki egyéberánt,

tsakhogy Grainborge és Simon nevű Generálisaink az ő tüzességekben igen messzire előnyomúlván, nem segítettettek, és Generális Simon két golyobis által megsebesítettén, valami 100 Frantziákkal együtt elfogattatott. Az armádia azonközben tovább nyomúlt. Generális St. Croix, mint vezető, Mealhadánál, a' Coimbrától Oportó felé menő útnál, a' Duero mellett egy ellenséges Osztályra találván, azt megverte, 100 embert megölt 5 százat elfogott. —

„Oktober' 1-ső napján a' miéink Coimbrába bémenvén, Wellington magát sebességgel visszavonta. A' mi vesztesünk a' Busacói tsatában valami 200 elesett és 1200 vagy 1500 megsebesedett emberből állott: az ellenség' vesztese is réá mehetett éppen annyira. Coimbrába való bémene-
netelünkör az ellenség a' Mondegó bal partján állván, előremenő tsapatunkra ágyuzott. Oktober 4-dikétől fogva 11-dikéig a' Lisbona felé való előbbnyomulásban foglalatoskodtak seregeink. Az eső meg nem állott 6 napok alatt. Fő vezérünk hijába iparkodott ütközetre venni az ellenséget, a' melly sokkal okosabb, hogy sem ütközetbe botsátkozzék külömben, hanemha hozzájárulhatatlan kősziklákra fészkelhette-fel magát. Az ellenségnek ezen hátrálásaközben 500 embert fogtunk-el, felerészint Anglust felerészint Portugallust. Valami egyetnemértés, és egy vigyázatra rendeltetve lévő seregnek hibás fordúlása miatt történt, hogy a' Coimbrai betegházunkban valami 15 vagy 16 száz sebeseinket, onnét lett eljövételünk után 4 napokkal, valami 2000 emberekből álló, tartományi katonák elfogták. —

„ Armádiánknak egész célja csak a' lévén már most, hogy az Anglus armádiát, minekelőtte a' Lisbona előtt lévő kemény tanyájába juthatna, béérhesse: erre nézve 12-dikben Alenquerig mentünk; ekkór az Anglusok jobb szárnyokkal a' Tágus partján Alhandránál, bal szárokkal a' tenger' partján a' Sisandró vizének abba való befolyásánál állottak, melyhezképpent 10 mértföldnyire nyúlt-el a' linéjok mindenütt sántzok által lévén fedeztetve. Az odamenő kevés utak ágyukkal voltak megrakattatva. Fő vezérünk úgy szállította-meg seregeit, hogy 4 óra alatt akár mikor össze gyűjthesse. Bal szárnyát a' Tágus mellé Villa Francához, jobb szárnyát Ottához és Villa Novához, derekát Sobrálhoz helyhez tette. Egy Dragonyos osztály jobb szárnyát fedezi a' Sisandrónál álló ellenséges lovasság ellen. Thomárt elfoglaltatta a' közösülésnek fenntartása végett. A' tartalékot Santerem várába rendelte. Október 12-dikén történt, hogy Generális St. Croix a' tenger' partján recognoscirozásban foglalatoskodván, egy ellenséges golyobis által megöletett.

„ Az Anglusok ijesztés által uralkodnak Lisbonában; Nemessel és Polgárral egyenlő keménységgel és megvetéssel bánnak; özszeesküvéseket költenek; tömletkeznek; számkivetnek, és elfogdoznak mindent, a' ki hazája' sorsát síratja. Az eleség igen drága. Noha nyilván van előttök a' tenger, még is éhelhalás rettegteti a' lakosokat. Almeidától fogva Alenquerig nem talált az armádiánk 2000 Portugallus lakosra, a' kik mind oda hagyták a' városokat és falukat a' Wellington ijesztő rendelése miatt, a' ki kihirdettette halállal való büntetés alatt, hogy a' lakosok, mihel-

lyest a' Fr. seregek közelítenek, honnyaikból azonnal eltávozzanak, 's a' mit lehet mindent magokkal vigyenek, a' mit pedig el nem vihetnek, elegessék vagy a' vízbe vessék. A' malmokat özszerontatva, a' bort az útzákon folyva, a' gabonát égve, sőt a' házi butort is özszerontatva találtuk. Lovat, szamarat, tehenet, ketskét nem talátunk egyet is. A' hátulmenő Anglus seregek semmivé tettek mindent, még falut is sokat felégettek. Seregeink élelme a' kétszer-sült (Zwieback), és az őket kísérő nagy számú barom tsordák; a' hova lehet még számlálni a' nyers kukuritzát, babot, zöld káposztát, és szőlőt, mellyekkel ez a' föld igen bővölködik. Hogy fogyatkozást szenvednének katonáink, tellyességgel nem lehet erőssíteni. A' Busacói verekedés után még több segedelem kútfókra találtunk. A' Coimbrai környékekre 's kivált a' Tágus terményeny mezejeire véletlen érkeztünk seregeink, itt nem volt ideje az ellenségnek a' vidék' elpusztítására. Villa Frankában nagy magazinumokat, kiváltképpen sok árpát és búzát, 's a' Tágus partja mellett sok Indus portékat, riskását, tzukort, kavét, rhumot, 's egyebet találtunk. A' Portugallusok eledele nagyobbára riskása, kukuritza, bab, olaj, és hal lévén, ezeket annál nagyobb bőséggel találtuk. Utoljára a' Thomári térségeken és a' Tágus' szigetein is számos barom tsordákra találván, azokat elhajtattuk. A' malmokat 12 napok alatt helyreállítván, a' Regementeknek 20 napok alatt kiosztattuk, 's azután kenyeret is kapott naponként a' katona. Még arra is vigyáztunk, hogy némely völgyes vidékeket a' hátul érkező katonaság' kedviért megkiméltessük, hogy azoknak is legyen mit egyenek. —

„Mind ezeknek a' környűlállásoknak előbeszélése elégségesen megtzáfolja az Anglusoknak azon ditsekedéseket, mely szerént ők a' Frantzia armádiát már két hónapoktól fogva éhelhalással fenyegetik. Betegünk alig van 1200; tábori orvosok' dolgában sints fogyatkozásunk, ha szintén Santeremben 15-töt elvesztettünk is. Lovaságunknak ezen földön nem sok módja van a' verkedésre; a' fegyveres parasztok sok kárt tehetnének benne a' vágásos helyek miatt.“

Ezen előadás mellé igen illik a' következő Anglus tudósítás, mellyet ugyantsak a' Párisi Monitör hirdetett-ki a' Londoni levelekből: —

„A' leg újabb leveleink, mellyeket Portugalíából vettünk, nem ígérnek dolgainknak ezen országban olyan szerentsés kimenetelt, mint az ezelőtteniek. Altal kezdjük látni a' Massena segedelem-kútfejeit. A' Frantzia seregek nem halnak-meg éhen. A' Beira termékeny tartománya nyilván van előttök. Azon reménségünkben, hogy a' Massena armadiájának magát az eleségbéli szükség miatt vissza kellene vonnúi, nem telyesedett-bé, pedig ezt maga Wellington is reménlette. Ő írta volt utólsó levelében, hogy Massena tsak éppen annyi földet tartana elfoglalva, a' hol az armadiája tanyázik, és minden Lisbo-nai levelek azt erőssítik, hogy a' Frantzia seregekben inség, éhség, és betegség uralkodna. *Massenának* azonközben elég ereje van arra, hogy háta megett 100 mértföldnyire fegyveres csoportokat küldözzön széllyel, míg az alatt az ő fő armadiája Lisbonától 30 mértföld távolságre tanyázik, és míg *Loison* egy elvált tsapattal *Sobreira Formosa* mellett áll vigyázaton, Lis-

bonától 140 mértföldnyire. Ha az Anglus és Portugallus seregek erejekbe bíznak, miért nem vágják-el a' Frantzia fő armádia és a' Loison meszsze lévő tsapatja között a' közösülés' útját, az által, hogy *Thomárt* a' Frantziáktól elvennék? Bizonyos az, hogy Massena ezen egész hosszú lineában dolgozik, a' nélkül, nagy egyesült seregeinknek mozdulásaiktól félne. *Massena* feles magazinumokra talált Coimbrában és Figuerában, mellyeknek elvitettetésekre vagy felégettetésekre a' miéinknek nem volt idejek. Akár hol vegye azonközben Massena a' maga armádiájának kivántató eleséget, elég az ahoz, hogy annak oly sokáig való megállhatását, magának *Wellingtonnak* is nem tsudálni lehetetlen. A' *Lisabonba* közelébről béhozatott Frantzia hadi foglyok képe is azt mutatja, hogy nem szenvedtek éhséget. “

Nagy Britannia.

A' Király' betegségét illető két leg utólsóbb *Bulletinek* ezek voltak: — “

„*November 29-dikén.* A' Király ma estve aintsen olyan jól, mint ma reggel volt.

„*November' 30-dikán.* Ő Felsége ma mintegy olyan forma állapotban van, mint tegnap volt. “

Rénusi Szövetség.

A' *November 17-dikén* kijött *Monitör Párisban* azt jegyzette volt meg, hogy a' *Hamburgumi kereskedők* az új vámlaistrom szerént tsaknem 2 millió Frankot köteleztetnek fizetni a' nállok találtató *Indus portékákért.* Hanem ezen jegyzését mingyárt más nap vissza vévén a' *Párisi nevezett újság*, úgy jobbitotta meg azt, hogy tsak

égyetlen egy Hámburgi kereskedő majd 2 millió Frankot tartozik a' nálla feljegyeztetett portékákért, az új vámlaistrom szerént letenní.

Azt a' pontosságot, mellyel Pruszsia az Angliai és Indus portékák eránt tétetett intézete-
ket végrehajtatja, igen ditséri a' Monitör, méltán is, mert hogy Pruszsia is ily szoros követőjévé legyen az Anglus kereskedés ellen felvétetett Európai Systemának, ezt, mint sok levelek megjegyzik, egyátallyában nem gyanithatta volna Anglia Pruszsia felől.

Lübeck városában nem régen ismét megújítatott igen szorosán az a' rendelés, hogy a' mostan folyó történetek felő való illetlen beszédek-től, 's vélekedésének szóval való kijelentésétől, magát minden ember megtartóztassa.

Elegyes Jegyzések.

A' Bavariai Király két Universitásokat hagyott-meg a' maga országában, a' Landshutit, és Erlángait. Ezeket tökéletes lábra állittatja.

A' Westphaliai 'Sidók Consistoriuma, a' maga egyéb új intézetei között egy imádságot is szabott a' 'Sidó gyülekezetek' eleibe, mellyben egyebek között ezen nevezetes kifejezések is előfordúlnak: — „Fedezzed ó Isten a' te mindenható-ságodnak paisával, Napoleon Jeromosnak, a' mi szeretett Monarchánknak felkenetett fejét, a' ki a' mi legörbedett nyakunkról az elnyomattatásnak ezer féle jármát, szeretettel levette, és égő sebeinket enyhítő olajával meggyógyította, 's a' többi. — Ezen imádságot minden innepnapokon elmondani tartoznak a' Rabbik német nyelven a' magok Synagogáikban.